

Vergaderjaar 1985–1986

19051

Vaststelling van het overgangsrecht voor de Wet op het hoger beroepsonderwijs, van het tijdstip van inwerkingtreding van die wet alsmede wijziging van die wet en van enige andere wetten (Invoeringswet WHBO)

Nr. 49

VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 19 februari 1986

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

Titel B, onderdeel D (artikel 5a) wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef komt te luiden: Na artikel 5 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:.
2. In artikel 5a, tweede lid, wordt «na overleg met de betrokken organisaties» vervangen door: na overleg met de desbetreffende organisatie of organisaties.
3. Na artikel 5a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5b. Overleg met Tweede Kamer der Staten-Generaal

De algemene maatregelen van bestuur danwel de ministeriële regelingen, bedoeld in de artikelen 19, 22, 61 tot en met 63, 106 en 130, worden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregelen danwel regelingen treden niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken, en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven dat het in die maatregel danwel ministeriële regeling geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend.

Het bepaalde in de vorige drie volzinnen is niet van toepassing, indien de desbetreffende ontwerpen van algemene maatregelen van bestuur danwel ministeriële regelingen voordien aan de Kamer zijn overgelegd en door of namens de Kamer te kennen is gegeven dat van de procedure, bedoeld in de eerste drie volzinnen, kan worden afgeweken.

B

Titel B, onderdeel H (artikel 19) wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a wordt vervangen door:
  - a. Het eerste lid komt te luiden:
    1. Hoger beroepsonderwijs wordt gegeven aan hogescholen.
    2. De aanhef van onderdeel b wordt vervangen door: In de plaats van het vijfde lid worden een nieuw vijfde en zesde lid opgenomen, luidende:.

C

Titel B, onderdeel L (artikel 22) wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van onderdeel c wordt vervangen door: Het derde lid komt te luiden:.
2. Voor de in onderdeel c opgenomen nieuwe tekst van het derde lid wordt het cijfer «3.» geplaatst.
3. De onderdelen d tot en met f vervallen.

D

Titel B, onderdeel II (artikel 60) wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt onderdeel a en worden de onderdelen b en c verletterd tot a en b.
2. In onderdeel b van het eerste lid vervalt de punt aan het slot en wordt toegevoegd: en, voor zover daaraan behoefte is, student-assistenten.

E

Titel B, onderdeel IIa (artikel 60a) wordt als volgt gewijzigd:

1. Het huidige eerste lid wordt vernummerd tot tweede lid en het huidige tweede lid tot eerste lid.
2. In het tweede lid wordt na «2.» ingevoegd: Van het ondersteunend en beheerspersoneel maakt in elk geval deel uit de centrale directie onderscheidenlijk het college van bestuur, bedoeld in artikel 21a, eerste lid.
3. Het vijfde lid komt te luiden:
  5. Het bevoegd gezag bepaalt, zoveel mogelijk tegelijk met de vaststelling van het in artikel 136, tweede lid, bedoelde beleid met betrekking tot de formatie, functies en taken van het personeel van de instelling, met inachtneming van de daaromtrent bij algemene maatregelen van bestuur te geven nadere voorschriften.

F

Titel B, onderdeel JJ (artikel 61) wordt als volgt gewijzigd:
In onderdeel c en d vervalt telkens: of krachtens.

G

Titel B, onderdeel WWa, wordt als volgt gewijzigd:
Artikel 84a, tweede lid, komt te luiden:

2. Rechtspersoonlijkheid wordt in ieder geval verleend wanneer het bevoegd gezag van een openbare instelling die door ten minste 2500 studenten wordt bezocht, daarom verzoekt.

H

Na titel B, onderdeel ZZ wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

ZZa

In artikel 91, tweede lid, wordt «vier jaren» vervangen door: twee jaren.

I

Titel B, onderdeel NNN (artikel 109) wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 109, eerste lid, wordt «telken jare» vervangen door: om het jaar.

J

Titel B, onderdeel RRR (artikel 112) wordt als volgt gewijzigd:

1. De onderdelen d en e worden verletterd tot e en f.
2. Na onderdeel c wordt een nieuw onderdeel d ingevoegd, luidende:
  - d. In het tweede lid wordt «artikel 121, derde lid» vervangen door: artikel 121, tweede lid.

K

Onder wijziging in titel B van de aanduiding ZZZa in ZZZb wordt na onderdeel ZZZ een nieuw onderdeel ZZZa ingevoegd, luidende:

ZZZa

In het opschrift van afdeling 2 van titel II wordt «Samenvoeging,» geschrapt en wordt «omzetting» vervangen door: Omzetting.

L

Titel B, onderdeel ZZZb (artikel 121) komt te luiden:

ZZZb

Artikel 121 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het eerste lid vervalt.
- b. Het tweede en derde lid worden vernummerd tot eerste en tweede lid.
- c. In het eerste lid wordt «bedoeld in het eerste lid» vervangen door: bedoeld in artikel 109, derde lid, en wordt «artikel 112, tweede lid onder b» vervangen door: artikel 112, eerste lid onder b.
- d. In het opschrift vervalt «Samenvoeging», en wordt «omzetting» vervangen door: Omzetting.

M

In titel B, onderdeel HHHH (artikel 127) wordt onderdeel c verletterd tot onderdeel d, en wordt een nieuw onderdeel c ingevoegd, luidende:

- c. In het derde lid wordt «artikel 121, derde lid,» vervangen door: artikel 121, tweede lid,.

N

Titel B, onderdeel JJJJ (titel III van hoofdstuk IV) wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 139, derde lid eerste volzin, vervallen de woorden «, van de organisatorische structuur en van het functioneren».

O

In titel B wordt na onderdeel XXXX een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:

XXXXbis

In artikel 163 vervalt het derde lid en wordt het vierde lid vernummerd tot derde lid.

P

Titel B, onderdeel QQQQQ (inhoudsopgave) wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel b komt te luiden:

b. Na artikel 5 worden ingevoegd:

Artikel 5a. Overleg met organisaties.

Artikel 5b. Overleg met de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

2. Na onderdeel r wordt ingevoegd:

1. Afdeling 2 van titel II komt te luiden:

Afdeling 2. Omzetting, splitsing en verplaatsing instelling.

r2. Artikel 121 komt te luiden:

Artikel 121. Omzetting, splitsing en verplaatsing instelling.

Q

In artikel C.3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. De tweede volzin komt te luiden: De onder a genoemde artikelen alsmede het onder e genoemde hoofdstuk treden in werking met ingang van 1 juni 1986.

b. De laatste volzin vervalt.

R

In artikel E.2 vervalt de laatste volzin.

S

Artikel E.9, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

a. De onderdelen a, d tot en met f, t tot en met v en y worden verletterd tot een doorlopende reeks van r tot en met y, onder verlettering van de onderdelen b, c, g tot en met s, w en x tot een doorlopende reeks van a tot en met q.

b. De aldus verletterde onderdelen worden in alfabetische volgorde geplaatst.

c. In de onderdelen r tot en met y worden de zinsneden «tot uiterlijk 1 augustus» met de onderscheiden daarna volgende jaartallen telkens vervangen door: tot een bij koninklijk besluit te bepalen datum.

d. In het zesde, zevende en achtste lid wordt «de onderdelen d en e» telkens gewijzigd in: de onderdelen s en t.

T

In artikel E.11a, eerste lid, wordt «onderdeel l» vervangen door: onderdeel h.

U

In artikel E.12a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het zesde lid wordt «alsmede» vervangen door een komma en wordt onder vervanging van de slotpunt door een komma aan het lid toegevoegd: het ingevolge artikel E.4 onder e omgezette onderwijs aan bibliotheek- en documentatie-academies en de daaraan verbonden opleiding voor functies in boekhandel en uitgeverij alsmede het ingevolge artikel E.4 onder e omgezette onderwijs aan scholen voor de journalistiek.

2. In het zevende lid vervallen de onderdelen b en c, onder verlettering van de onderdelen d tot en met h tot onderscheidenlijk b tot en met f.

V

Artikel E.51b vervalt.

W

Na artikel E.52 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel E.52a. Vervroegde procedure verlening rechtspersoonlijkheid openbare instelling

Een verzoek tot het verlenen van rechtspersoonlijkheid als bedoeld in artikel 84a van de WHBO kan voor 1 augustus 1986 worden gedaan door de bevoegde gezagsorganen van onderwijsinstellingen als bedoeld in artikel E.1, ten aanzien waarvan met inachtneming van de wettelijke en statutaire voorschriften, een besluit tot samenvoeging tot openbare instelling per 1 augustus 1986 is genomen.

X

Na artikel E.56 worden twee nieuwe artikelen opgenomen, luidende:

Artikel E.57. Overleg met de Tweede Kamer der Staten-Generaal

De algemene maatregelen van bestuur, bedoeld in de artikelen E.31 en E.33, alsmede de ministeriële regeling, bedoeld in artikel E.49, worden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd. De maatregelen dan wel de regeling treden niet in werking dan nadat 30 dagen na de overlegging zijn verstreken, en gedurende die termijn niet door of namens de Kamer de wens wordt te kennen gegeven dat het in die maatregel dan wel ministeriële regeling geregelde onderwerp bij de wet wordt geregeld. Alsdan wordt een daartoe strekkend wetsvoorstel zo spoedig mogelijk ingediend. Het bepaalde in de vorige drie volzinnen is niet van toepassing, indien de desbetreffende ontwerpen van algemene maatregelen van bestuur dan wel ministeriële regeling voordien aan de Kamer zijn overgelegd en door of namens de Kamer te kennen is gegeven dat van de procedure, bedoeld in de eerste drie volzinnen, kan worden afgeweken.

Artikel E.58. Tijdelijke voorziening uitvoeringsregelingen

Indien door de Kroon of door Onze minister krachtens de WHBO of deze wet te nemen besluiten of te treffen regelingen niet van kracht zijn op het tijdstip waarop de wettelijke bepalingen waarop zij berusten in werking treden, kan Onze minister uiterlijk tot en met 31 juli 1987 in de onderwerpen van die besluiten of regelingen voorzien. In voorkomende gevallen kan Onze minister aanwijzen welke bij of krachtens de wet gegeven voorschriften in plaats van deze besluiten of regelingen gelden.

Y

In artikel G.1, eerste lid, wordt «1 maart 1986» gewijzigd in: 1 juni 1986.

Z

De inhoudsopgave wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel E.51b vervalt.
2. Na artikel E.52 wordt ingevoegd:
Artikel E.52a. Vervroegde procedure verlening rechtspersoonlijkheid openbare instelling.
3. Na artikel E.56 worden ingevoegd:
Artikel E.57. Overleg met Tweede Kamer der Staten-Generaal.
Artikel E.58. Tijdelijke voorziening uitvoeringsregelingen.

TOELICHTING

Algemeen

Deze nota van wijziging is aangekondigd in de UCV van 10 februari 1986 en omvat een aantal van de ingediende amendementen alsmede enkele andere, voor een deel in verband met die amendementen noodzakelijke wijzigingen. In het volgende overzicht is aangegeven op welke amendementen de onderdelen van deze nota van wijziging betrekking hebben.

Onderdelen van de nota van wijziging	Artikel van het wetsvoorstel	Nummer van het amendement
	Titel B:	
A, 1 en 3	5a, 5b	17 I
2	5a, tweede lid	—
B	19	18
C	22	17 II
D	60	22
E	60a	—
F	61	30 I, II
G	84a, tweede lid	—
H	91, tweede lid	32
I	109, eerste lid	24
J	112, tweede lid	34
K, L	121, eerste lid	34
M	127, derde lid	34
N	139, derde lid	—
O	163, derde lid	18
P	inhoudsopgave	—
	Titel C:	
Q	C.3	—
	Titel E:	
R	E.2	34
S	E.9, tweede lid	40
T	E.11a	40
U	E.12a	20
V	E.51b	34
W	E.52a	—
X	E.57	17 III
	E.58	—
	Titel G:	
Y	G.1, eerste lid	—
Z	inhoudsopgave	—

Onderdelen

Voor wat betreft de onderdelen van deze nota van wijziging wordt verwezen naar de toelichting op de desbetreffende amendementen en de bespreking ervan tijdens de UCV van 10 februari 1986.

Voor zover de nota afwijkingen ten opzichte van deze amendementen bevat zijn de desbetreffende onderdelen hierna onder 1 nader toegelicht.

Nieuwe onderdelen zijn onder 2 toegelicht.

1. Afwijkingen ten opzichte van ingediende amendementen

A,3 (artikel 5b) en W (artikel E.57)

«onderwerpen» van algemene maatregelen van bestuur is gewijzigd in: ontwerpen. Artikel E.57 is voorts vanwege de verwijzing naar artikel E.49

aangepast. In laatstgenoemd artikel is namelijk niet van een algemene maatregel van bestuur sprake, doch van een ministeriële regeling.

C (artikel 22)

Het betreffende amendement beoogt de voorhangbepaling te schrappen maar schrapt tevens het voorschrift over het horen van de Onderwijsraad, hetgeen stellig niet zal zijn bedoeld. Daarom handhaaft onderdeel C dit element.

D (artikel 60)

«studenten-assistenten» is gewijzigd in: student-assistenten.

F (artikel 61)

Bij nadere overweging blijkt het de ondergetekende mogelijk om af te zien van de subdelegatiemogelijkheid die besloten ligt in artikel 61, tweede en derde lid. Voor wat betreft de twee overige artikelen, genoemd in amendement 30, waarin subdelegatie mogelijk wordt gemaakt, te weten 128 en 166, zesde lid, blijft de ondergetekende, ook bij nadere overweging, de mening toegedaan dat flexibele uitvoering van de wet in een beperkt aantal gevallen ministerieel optreden vereist. Aangezien beide maatregelen nog in voorbereiding zijn, is het niet mogelijk thans al in de wet op te nemen in welke gevallen dit zich zal voordoen.

Voor wat betreft artikel 166 acht de ondergetekende het noodzakelijk dat onder meer ministeriële voorschriften worden gegeven met betrekking tot het verstrekken van een vergoeding aan de leden van een staatsexamencommissie die schriftelijk werk hebben nagezien en gewaardeerd, de aan te wijzen getuigschriften en de examenprogramma's.

I (artikel 109)

«om de twee jaar» is gewijzigd in: om het jaar.

Aldus wordt de indruk voorkomen dat de vaststelling van het HBO-plan geschiedt met tussenpozen van 3 in plaats van 2 jaar, zoals beoogd.

2. Nieuwe onderdelen

A.2 (artikel 5a)

Deze redactionele verbetering is tijdens de genoemde UCV toegezegd.

E (artikel 60a)

De wijzigingen onder 1 en 2 houden verband met de wijzigingen die onderdeel D in artikel 60 aanbrengt. De invoeging in het nieuwe tweede lid beoogt buiten twijfel te stellen dat de centrale directie c.q. het college van bestuur tot het personeel van de instelling behoort. Voor wat betreft het gewijzigde vijfde lid wordt het volgende opgemerkt. De ondergetekende heeft in de UCV de bedoeling en functie van deze bepaling toegelicht. Het blijkt niet mogelijk om in de wet de onderwerpen die de betreffende algemene maatregel van bestuur nader zal regelen scherp te omlijnen en uitputtend op te sommen zonder een flexibele toepassing onmogelijk te maken. De nu voorgestelde wijziging komt echter tegemoet aan het geuite verlangen naar terughoudendheid met centrale regelgeving op dit punt, door te bepalen dat het bevoegd gezag zelf de uiteindelijke invulling van functies en taken bepaalt, binnen een zo restrictief mogelijk kader van bij algemene maatregel van bestuur te geven algemene voorschriften ter zake.

G (artikel 84a)

De ondergetekende heeft zich nader bezonnen over de tekst van het tweede lid van artikel 84a, waarin de 2500 norm voor het toestaan van de zogenaamde sui generis-constructie is opgenomen. Zoals de Kamer is toegezegd luidt de tekst nu zo dat bij een omvang van meer dan 2500

studenten de rechtspersoonlijkheid – desgewenst – automatisch wordt verleend, terwijl in de overige gevallen bezien moet worden of de wens van de instelling om rechtspersoonlijkheid te verkrijgen gerechtvaardigd is, bij voorbeeld uit een oogpunt van de infrastructuur van de instelling.

J (artikel 112), M (artikel 127), R (artikel E.2), V (artikel E.51b)

Deze wijzigingen houden verband met onderdeel L, dat het eerste lid van artikel 121 doet vervallen.

N (artikel 139)

Naar aanleiding van de in meergenoemde UCV gevoerde discussie over amendement nr. 26 heeft de ondergetekende besloten om de tekst van het derde lid toe te spitsen op de doelmatigheid van het beheer van de instelling.

O (artikel 163)

Deze wijziging houdt verband met onderdeel B.

Q, Y (artikelen C.3, G.1)

De aanvankelijke invoeringsdatum van 1 maart 1986 is niet haalbaar, reden waarom de invoeringsdatum nu is opgeschoven. De datum van 1 juni 1986 is gekozen om enerzijds de Eerste Kamer ruimere gelegenheid te geven voor de behandeling van het wetsvoorstel en anderzijds om de instellingen tijdig voor de aanvang van het nieuwe studiejaar uitsluitel te geven omtrent het nieuwe recht.

S (artikel E.9)

Behalve de al bij amendement nr. 40 ingebrachte wijzigingen zijn in het tweede lid nog een aantal veranderingen aangebracht. Voor wat betreft de in de UCV ter sprake gebrachte Tehatex-opleidingen (in de tekst zoals deze nu komt te luiden opgenomen onder b, f, g en i tot en met 1) is de ondergetekende van mening dat de voor die opleidingen in artikel E.9 opgenomen beëindigungsdata niet vervangen moeten worden door bij Koninklijk besluit te bepalen data. De beëindigungsdata sluiten namelijk enerzijds aan bij de al vastgestelde data van beëindiging van de desbetreffende staatsexamens (Stb. 1984, 652) en anderzijds bij de voorgenomen herstructurering betreffende de deeltijdopleidingen tweede graad Tehatex. De wel, in aanvulling op genoemd amendement, aangebrachte wijzigingen betreffen opleidingen met een concreet in het wetsvoorstel genoemde beëindigungsdatum ten aanzien waarvan in de UCV van 10 februari 1986 van de kant van de Kamer is opgemerkt dat bedoelde data voorbarig zouden zijn. In verband daarmee zijn deze data vervangen door de vaststelling van het tijdstip van beëindiging bij koninklijk besluit. Zoals ook is toegezegd zal een dergelijk koninklijk besluit niet worden bevorderd dan nadat met de Kamer over het tijdstip van beëindiging overleg heeft plaatsgevonden.

T (artikel E.11a)

Deze wijziging vloeit voort uit onderdeel S.

W (artikel E.52a)

Het nieuwe artikel E.52a strekt er toe om de procedures die nodig zijn om het moment van inwerkingtreden van de WHBO te kunnen starten met rechtspersoonlijkheid bezittende rijksinstellingen tijdig in gang te kunnen zetten. Opnemen hiervan was aan de heer Niessen toegezegd. Het artikel treedt op 1 juni 1986 in werking.

X (artikel E.58)

Er dient rekening mee te worden gehouden dat niet alle uitvoeringsregelingen van WHBO en Invoeringswet WHBO tijdig gereed zullen kunnen

zijn. Met name de uitvoeringsregelingen waarvoor thans een «voorhang-procedure» is voorzien, zullen ternauwernood of in het geheel niet tijdig in werking kunnen treden. Om de invoering van de WHBO per 1 augustus 1986 te kunnen realiseren is het daarom noodzakelijk thans te voorzien in een aan artikel 72 van de Wet op de Open Universiteit ontleende «overbruggingsbepaling», die uiterlijk tot 1 augustus 1987 toepassing zal kunnen vinden.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman